

ПОБУДОВА СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Економічна безпека підприємства розглядається як комплексний захист від зовнішніх та внутрішніх загроз, недобросовісної конкуренції, захищеність комерційних та інформаційних даних, здатність підприємства використовувати наявні ресурси з найбільшою ефективністю для свого стабільного функціонування. Побудова системи економічної безпеки є ключовим завданням для забезпечення стабільного розвитку, захисту активів та мінімізації ризиків та збитків.

На погляд автора найбільший вплив на розвиток підприємства, підвищення його конкурентоспроможності та адаптації до змін є наступні аспекти економічної безпеки: фінансова безпека, інформаційна безпека, кадрова, юридична безпека, маркетингова безпека.

Для побудови системи економічної безпеки необхідно провести аналіз наявних загроз та ризиків: фінансових ризиків (несвоєчасна оплата від контрагентів, банкрутство), ризики внаслідок дій конкуренції, наявність і вплив корупційних та шахрайських дій всередині підприємства з урахуванням їх зовнішнього впливу, а також вплив кіберзагроз та витік конфіденційної інформації.

В результаті аналізу вказаних загроз керівництво підприємства повинно розробити комплексну політику економічної безпеки, яка включає політики доступу та захисту конфіденційної інформації, політики використання ІТ ресурсів, антикорупційні політики, кодекс ділової поведінки, кадрової політики та інших політики по напрямкам діяльності.

Для побудови ефективної системи економічної безпеки на підприємствах створюється відповідна організаційну структуру, яка включає ланку відділів та служб діяльність яких буде спрямована на забезпечення економічної безпеки підприємства, таких як відділ комплаєнсу, служба внутрішнього аудиту, служба економічної безпеки, відділ інформаційної безпеки, служба контролінгу, які можуть бути включені в структури різних департаментів підприємства.

Метою відділу комплаєнсу є створення механізмів виявлення, оцінки та забезпечення захисту від ризиків, моніторинг та допомога в розробці внутрішніх документів у відповідності до вимог законодавства, виявлення корупційних складових, аналіз контрагентів щодо їх благонадійності, опрацювання фактів конфлікту інтересів, робота зі скаргами.

Діяльність відділу внутрішнього аудиту зосереджена на оцінці ефективності функціонування системи внутрішніх контролів та на виявленні ризиків які можуть привести до фінансових або нефінансових втрат. Результатом діяльності відділу є надання рекомендацій щодо поліпшення процесів заради уникнення виявлених ризиків та втрат у майбутньому.

Задачами служби безпеки підприємства є фізична охорона майна, виявлення та розслідування фактів порушень (крадіжок, шахрайства, корупції), перевіркою контрагентів, виявлення та розслідування фактів корупційних та шахрайських дій як контрагентів так і працівників..

Відділ інформаційної безпеки займається вирішенням проблем інформаційної безпеки підприємства, а саме забезпечення конфіденційності, цілісності та доступності інформації, впровадження політик безпеки інформаційних ресурсів та контролю доступу, моніторинг та виявлення ризиків та загроз пов'язаних з інформаційними ресурсами.

Висновок. Для побудови ефективної системи економічної безпеки підприємства необхідно забезпечення комплексного підходу, який включає моніторинг внутрішніх та зовнішніх загроз, своєчасне реагування на ризики, впровадження сучасних методів управління та засобів інформаційних технологій, розробку та впровадження політик та процедур. Зазначені у статті відділи та служби підприємства мають найбільш вагомий вплив на забезпечення економічної безпеки підприємства, оскільки вони здійснюють ключові функції з виявлення, аналізу та нейтралізації потенційних ризиків та загроз. Їхня злагоджена взаємодія з іншими службами, професійна компетентність та своєчасне прийняття управлінських рішень дозволяють мінімізувати ризики, підвищити ефективність за забезпечити сталий розвиток підприємства.